

Hořčice bílá – výsledky zkoušení odrůd

V českém zemědělství mají velmi významnou roli olejnice a jednou z tradičních je hořčice bílá. České šlechtění odrůd určených pro pěstování na semeno má dlouhou tradici a je na velmi vysoké úrovni. Naše domácí odrůdy lze na základě výsledků zkoušení Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského v rámci registračního řízení považovat velmi pravděpodobně za naprostou špičku v evropském sortimentu. Zahraniční odrůdy původem z Německa, Rakouska nebo Polska, které byly zařazené v pokusech, nikdy nedosáhly srovnatelné výkonnosti.

Pokusy ÚKZÚZ 2012 až 2015

V rámci registračního řízení s odrůdami hořčice bílé jsou každoročně zakládány pokusy, které pravidelně poskytují informace o vlastnostech odrůd. Získané výsledky jsou každoročně publikovány a jsou k dispozici pěstitelům i zpracovatelům.

Rozsah pěstování hořčice bílé v praxi se v posledních letech pohybuje na úrovni asi 16 tis. ha, v roce 2014 se sice přechodně zvýšil na 18,5 tis. ha, ale v loni plocha opět podle odhadu propadla na necelých 16 tis. ha. Pokles rozsahu pěstování byl zčásti kompenzován zvýšením průměrného výnosu z 1,07 t/ha v roce 2014 na odhadovaných 1,11 t/ha. Většinu výměry hořčice zaujímají množitelské plochy, které u domácích odrůd v roce 2014 představovaly 2551 hektarů, u odrůd ze společného katalogu 7473 ha.

Rok 2015 byl pro zkoušení hořčice poměrně příznivý. Suchý a teplý průběh vegetace vedl k urychlení zrání oproti roku 2014 asi o pět dní a zkrácení délky rostlin přibližně o 25 až 30 cm. Přes tyto okolnosti se výnos naopak mírně zvýšil z 2,61 t/ha na 2,66 t/ha.

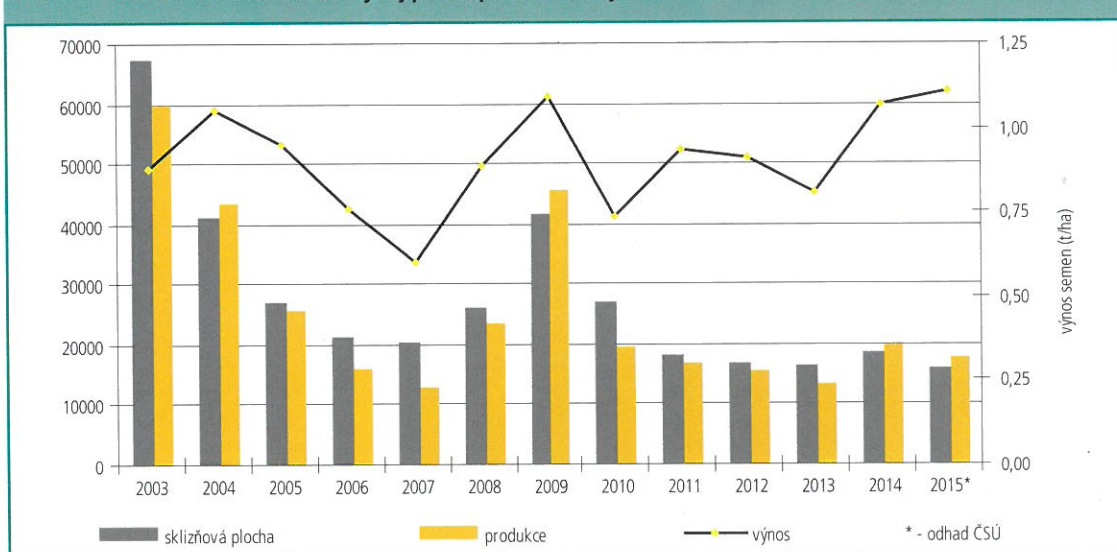
Nejvyšší výkonnosti ze zkoušeného sortimentu dosahují nejnovější odrůdy Andromeda a po sklizni roku 2014 registrovaná odrůda Agent. Ostatní odrůdy se svojí výkonností výrazněji neliší. Z ostatních hospodářských vlastností je patrná nižší délka rostlin a menší odolnost proti poléhání u nově registrované

Významné hospodářské vlastnosti registrovaných odrůd

Výsledky z let		2012–2015					
	Průměr (t/ha)	Agent	Andromeda	Severka	Veronika	Polarka	Zlata
Rok registrace		2015	2012	2003	2000	2006	1982
Výnos semene (%)	2,78	105	104	99	98	97	97
Agromorfní charakteristika							
Zralost (dny od Zlaty)		–1	–1	–2	–1	0	130
Délka rostlin (cm)		153	158	156	160	158	161
Poléhání (9–1)		5,0	5,7	6,5	5,8	6,6	5,7
HTS (g)		7,76	7,52	7,25	7,30	7,76	7,34
Kvalita semene v sušině (2012–2014)							
Obsah oleje (%)		29,7	29,2	30,5	29,6	29,8	29,7
Podíl šedých a jinak zbarvených semen (%)		3,2	3,8	2,9	2,8	2,8	4,4

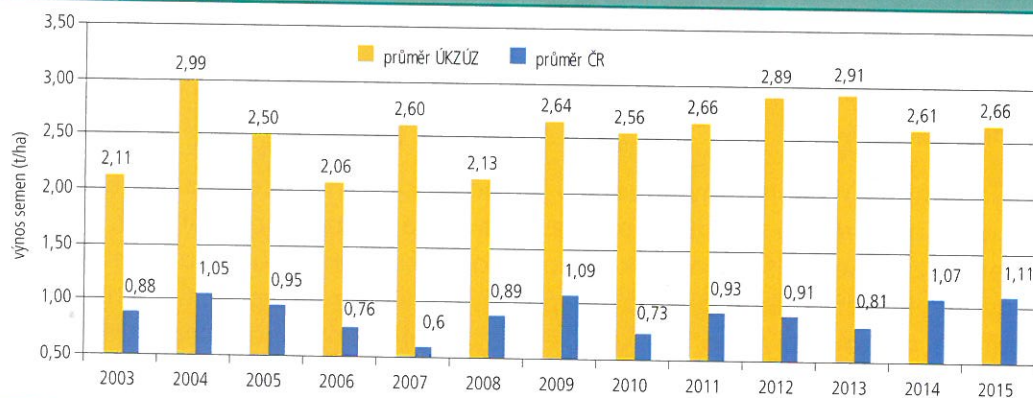
Vysvětlivky: 9 = nejlepší hodnota, příznivá vlastnost; 1 = nejhorší hodnota, nevyhovující vlastnost

Graf 1 – Hořčice bílá 2003–2015 – vývoj ploch, produkce a výnosů

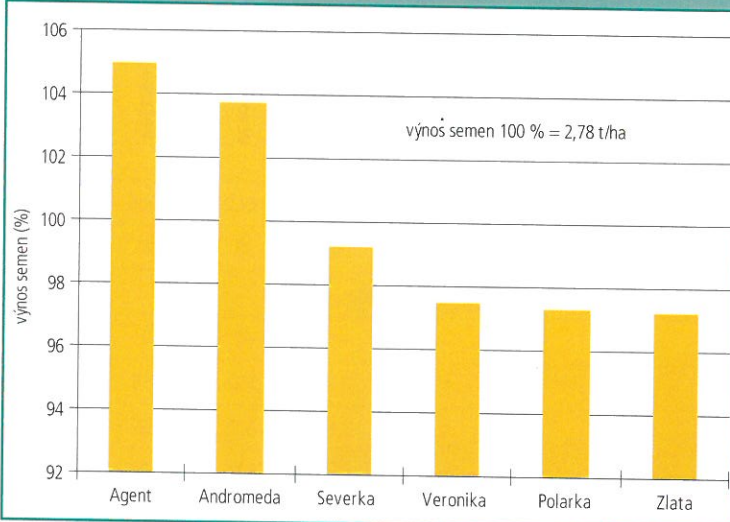

Graf 2 – Hořčice bílá – zkoušení registrovaných odrůd, vývoj průměrného výnosu 2003–2015 v pokusech ÚKZÚZ a na pěstitelských plochách

Graf 3 – Hořčice bílá – zkoušení registrovaných odrůd (ÚKZÚZ, průměr 2012–2015)

odrůdy Agent a ranější zrání u odrůdy Severka.

Požadavky na obsah oleje pro konzervářské zpracování, tj. výrobu stolních hořčic všechny odrůdy splňují. Důležitým parametrem pro konzervářské zpracování je také co nejnižší obsah šedých či jinak

zbarvených semen. Rok 2015 byl z tohoto hlediska velmi příznivý, suché počasí během zrání vedlo ke snížení obsahu pod 2 %. Z toho je patrné, že pěstování hořčic pro konzervářské účely je třeba směřovat do suchých a teplých oblastí.

Závěr

Další informace nejen o odrůdách hořčice bílé, ale i dalších olejnin budou k dispozici v novém vydání publikace Seznam doporučených odrůd řepky olejky, sóji luštěnin a Přehledu odrůd hořčice bílé, máku setého, lnu olejného a kmínu kořeného. Vydání této publikace se předpokládá pravděpodobně v březnu tohoto roku. *

Ing. Petr Zehnálek,
Ústřední kontrolní a zkušební ústav
zemědělský Hradec nad Svitavou

Hořčice bílá 15. 7. 2015

Foto Tomáš Matějka

Hořčice bílá 9. 6. 2015

Foto Tomáš Matějka